

ชื่อเรื่องการศึกษาแบบอิสระ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการอ่างเก็บน้ำแม่เมaje อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง

ชื่อผู้เขียน นางสาวเพียงเดือน คำสีเมฆ

คิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม

คณะกรรมการสอนการศึกษาแบบอิสระ

อาจารย์ประจำ ตั้งสิกบุตร

รองศาสตราจารย์ ดร.สุเกียรติ ตีสุวรรณ

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูชัย สมิทธิไกร

ประธานกรรมการ

กรรมการ

กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการอ่างเก็บน้ำแม่เมaje และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการอ่างเก็บน้ำแม่เมaje โดยปัจจัยที่ศึกษา ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าของอ่างเก็บน้ำแม่เมaje การได้รับข่าวสาร เรื่องการดูแลรักษาอ่างเก็บน้ำของ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เมaje การใช้ประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำแม่เมaje ในการค้างชีพ ความต้องการใช้น้ำในการทำการเกษตรและประมง และการรับรู้ถึงความเสื่อมโทรม ของอ่างเก็บน้ำแม่เมaje

วิธีการศึกษา เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ได้แก่ หัวหน้าครัวเรือน หรือสมาชิกที่สามารถให้ข้อมูลได้ ที่อาศัยอยู่ในหมู่ 4 บ้านแม่เมaje สถานี อำเภอเมือง จังหวัด ลำปาง จำนวน 101 ครัวเรือน จากประชากรทั้งหมด 134 ครัวเรือน เครื่องมือในการเก็บรวบรวม ข้อมูล ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติสำเร็จรูป SPSS เพื่อคำนวณร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าของอ่างเก็บน้ำแม่เมajeในระดับปานกลาง การได้รับข่าวสารเรื่องการคูแลรักษาอ่างเก็บน้ำแม่เมajeของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เมajeในระดับน้อย มีการใช้ประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำแม่เมajeในการดำรงชีพในระดับน้อย ความต้องการใช้น้ำในการเกษตรและการประมงในระดับน้อย และมีการรับรู้ถึงความเสื่อมโทรมของอ่างเก็บน้ำแม่เมajeในระดับปานกลาง
2. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดการอ่างเก็บน้ำแม่เมajeในระดับปานกลาง การได้รับข่าวสารเรื่องการคูแลรักษาอ่างเก็บน้ำแม่เมajeของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแม่เมaje การใช้ประโยชน์จากอ่างเก็บน้ำแม่เมajeในการดำรงชีพ ความต้องการใช้น้ำในการเกษตรและการประมง และการรับรู้ถึงความเสื่อมโทรมของอ่างเก็บน้ำแม่เมaje มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการอ่างเก็บน้ำแม่เมajeอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แต่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคุณค่าของอ่างเก็บน้ำแม่เมaje ไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการอ่างเก็บน้ำแม่เมaje

Independent Study Title   Community's Participation in the Management of Mae Moh Reservoir, Mae Moh District, Lampang Province

Author   Miss Paingduan Khamsimak

M.A.   Man and Environment Management

Examining Committee

Lect. Prasarn Tangsikabuth   Chairman

Assoc. Prof. Dr. Chukiat Leesuwan   Member

Assoc. Prof. Dr. Chuchai Smithikrai   Member

Abstract

The purposes of this study were to study the community's participation in the management of Mae Moh reservoir of Electrical Generating Authority of Thailand, the factors related to such participation. The factors consisted of knowledge and understanding of the values of Mae Moh reservoir, information of maintaining the reservoir, the use of the reservoir in earning their living, needs of water in agriculture and fishery, and realizing the depreciation of the reservoir.

The samples consisted of 101 people, selected from 134 households' leaders who lived in Mae Moh Sathani Village, Moo 4, Mae Moh District, Lampang Province. A set of questionnaires was used in data collection, and then, analyzed by using statistical program "SPSS" in order to compute frequency distribution, percentage, arithmetic means, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation.

The results of the study were as follows:

1. Most of the samples understood the usefulness of Mae Moh reservoir, but rarely acknowledged the information for maintaining it. They scarcely used the reservoir for earning their living, hardly required water in agriculture and fishery, and also nearly realized the depreciation of the reservoir.

2. The study found that the acknowledgement toward the reservoir's value of the samples did not have any significant correlation with the community's participation in the reservoir management. The other four factors had significant correlation with such participation. They were information of maintaining the reservoir, the use of the reservoir in earning their living, needs of water in agriculture and fishery, and realizing the depreciation of the reservoir.